

خۆپچە ككردن و سەرمايە دارى

لېنىن

بەرىتانىا، يەككە لە دەولە مەندىتىن ۋە لاتانى جىهان و لە ھەمويان زياتر نازاد و پېشكە وتوتتە. دەمىكە، بەتاي خۆپچە ككردن (كۆمەلگا) و ھۆكۈمەتى بەرىتانى گرتتە ۋە ھالئان رىك ۋەك ھالى كۆمەلگا و ھۆكۈمەتى فەرەنسا و ئەلمانىايە... ھتد

ئەو ھەتە رۆژنامە ۋانى بەرىتانى - ۋە تايىبەتى رۆژنامە كرىكارىيە كان - ئەم رۆژنامە سەرئەنجامى ۋا بلاۋدەكە نەو ھە جىي سەرەنچە و ((مىكانىزمى)) خۆپچە ككردن سەرمايە دارى فېلېز پېشاندا دەتات. خۆپچە ككردن ھىزى دەريايى بەرىتانى بە شىۋە يەكى تايىبەت، گەرە يە. شەرەكە تەكانى دروست ككردن پاپۆرى بەرىتانى (ۋىكەرز، ئارمسترونك، براون... ھتد) لە جىھاندا ناۋبانگىان ھە يە. بەرىتانىا ۋە ۋەلاتەكانى، دى سەدان ۋە ھەزاران مليون رۆپل خەرچ دەكەن بۆ خۇئامادە ككردن بۆ جەنگ - زور ئاسايىيە، ھەمو ۋە خۆپچە ككردن بە تايىبەتى لە پېناۋى ئاشتى ۋە پاراستنى كلتور و لە پېناۋى نىشتىمان ۋە شارستانىيەتە ۋە ھتد... -

ئىمە دەبىنىن ئەدمىرال ۋە ناۋبانگىتىن كەسايەتى دەولەتى بەرىتانى لە ھەردوۋ حزب: حزبى پارىزەران ۋە حزبى لىبرالەكان، كە ۋەك بەشدار ۋە بەرئۆبە بەرانى دەزگاكانى پاپۆرى، بارود، دىنامىت ۋە بۆمبھاۋىژ دروست ككردن ۋە ئەوانى تىرىش ھەروا. بارانى بە بەرەكەت، راستە ۋە خۆ بۆ گىرفانى بۆرژوا بەرپىزەكان دەبارىت، ئەمانە چەتە جىھانى يەكگرتتە پىكە ھىنن ۋە گەلان ھاندە دەن بۆ كىر كىكردن لە بواری خۆچە ككردن ۋە پىستى ۋە گەلە گۆپرايەل، خۆشباۋەر ۋە گىل ۋە ھماقانە ۋەك مەپ لىدەكە نەو!

خۆچە ككردن، بە مەسەلە نەتە ۋە يى نىشتىمانى دادەنن ۋە وايشى بۆ دەچن، ھەمويان، نەپىنىيەكە، بە شاراۋە يى بيارىنن، بە لام كارگا ۋە شەرەكە تەكانى پاپۆرى، بۆمبھاۋىژ، دىنامىت ۋە تەفەنگ دروست ككردن، دەزگاي جىھانى پىكە ھىنن، سەرمايە دارانى ۋە لاتان، قۇل بە قۇلى يەكتر، فېل، دزى لە ((جەماۋە)) ۋە ۋەلاتەكان دەكەن، ئەوانە پاپۆرى يا بۆمبھاۋىژ بۆ برىتانىا دروست دەكەن لە دزى ئىتالىا، ۋە بۆ ئىتالىا لە دزى بەرىتانىا بە ھەمان شىۋە، دروست دەكەن.

ئەو ھەتە ئالىيەتى سەرمايە دارى مەكرىزان! شارستانى، رىكخستىن، رۆشنىرى ۋە ئاشتى - ۋە رابرووت ككردن مليونان رۆپل لە لايەن خاۋەن كار ۋە قولپەرەكان،

خاۋەنى سەرمايە دارى دروست ككردن پاپۆرى ۋە دىنامىت ۋە ئەوانى تر!

بەرىتانىا سەر بە ۋىفاقى سى قۇلىيە لە دزى ھاۋپەيمانانى سى قۇل ۋە ئىتالىا يەككە لە ۋە ۋەلاتە تانە تىدا ئەندامە. شەرەكە تى ۋىكەرزى بە ناۋبانگ (بەرىتانى) چەندىن لى لە ئىتالىا ھە يە. بەشدار بوانى ئەم شەرەكە تە ۋە بەرئۆبە بەرەكانى (بەرىنگاي رۆژنامە كرىگرتەكان ۋە ((كەسايەتىيە)) پەرلەمانتارىستە كرىگرتەكان لە حزبى پارىزەران ۋە لىبرالەكان، جۆرىك) بەرىتانىا لە دزى ئىتالىا ۋە پىچە ۋە نەشە ۋە، ھاندە دەن. لە ھەمان كاتدا قازانجى خۇيان لە كرىكارانى بەرىتانىا ۋە ئىتالىا ۋەك يەك ۋەردە گرن ۋە لىزە ۋە ۋى گەل راپووت دەكەن.

ھەمو ۋەزىرو ئەندامانى شوراي گشتى پارىزەران ۋە لىبرالەكان - بەشدارن لە ۋە شەرەكە تانە كورى ۋەزىرى ((مەزن)) غلادىستون، بەرئۆبە بەرى شەرەكە تى (ئەرمسترونك) ۋە ئەدمىرالى دەريا بىكۆن، بە ناۋبانگىتىن دەرياناس ۋە گەرە تىن كارمەندە لە ((بەرژە ۋە ۋەندى)) لە بەرىتانىا دەگۆزىتتە ۋە بۆ كارگى بۆمبھاۋىژى قورس لە كوفنترى ۋە موچەكەى دەگاتە ۷۰۰۰ جۈنە سترلىنى، كە چى سەرۆك ۋەزىرى بەرىتانىا ۵۰۰۰ جۈنە ۋەردە گرى. ھەلبەت، ھەمان ئەم شتە لە ھەمو ۋەلاتە سەرمايە دارىيەكان روو دەدا. ھۆكۈمەتەكان، پاسەوانى چىنى سەرمايە دارەكانن، ئەوانىش موچە يەكى زور باش ۋەردە گرن. خۇدى پاسەوانەكانىش خاۋەنى بەشن. مەپەكانىش، لە ناۋەراستى ھاتواۋارى ۋە تارخۇندنە ۋە كان لە بارەى ((نىشتىمانپەرۋەرى))، پىكە ۋە توكيان ھەلدە پاچن...

لە ۲۱ ئايارى ۱۹۱۳، لە پراقدا، ژمارە ۱۱۵ بلاۋكراۋەتە ۋە

۱ بەرگى ۲۲، لاپەرىە ۱۷۵-۱۷۶

۱) وىفاقى سى قۇلى پىكھاتىوو لە برىتانىا، فەرەنسا و روسىا و لە ۱۹۰۷ پىكھات. ھاوپەيمانانى سى قۇلى پىكھاتىوو لە ئەلمانىا، نەمسا-مەجرىستان و ئىتالىا و لە ۱۸۷۹-

۱۸۸۲ پىكھات. (بە كورتى)